Raads**voorstel**

Openbare Raadsvergadering

Datum 24 september 2024 **Agendapunt** 7

Onderwerp Instellen raadswerkgroep Denktank

Portefeuillehouder Geen (raadsvoorstel van griffier)

1. De 'Denktank' bestaat al, maar wat was dat ook alweer en waarom dan alsnog instellen?

In het licht van de per 30 maart 2022 aangebroken nieuwe 4-jarige zittingsperiode van de gemeenteraad besloot het presidium om een zogenoemde startbijeenkomst voor raads- en collegeleden te houden. Het thema luidde '*Wat voor raadslid en raad willen we zijn?*'
Die bijeenkomst vond plaats op zaterdag 14 januari 2023. Onder onafhankelijk dagvoorzitterschap van de heer Roderik van Grieken van het Nederlands Debat Instituut in Hilversum hebben de raads- en collegeleden zich een ochtend en middag intensief beziggehouden met het thema.

Als vervolg op de uitkomsten van die startbijeenkomst van 14 januari 2023 besloot het presidium in zijn vergadering van 7 februari 2023 tot de instelling van een werkgroep, de 'denktank', bestaande uit één raadslid per fractie die de discussiepunten moest formuleren over aandachtspunten die tijdens de startbijeenkomst aan de orde waren geweest. De (toen nog 5) raadsfracties hebben daarna elk een raadslid afgevaardigd naar die denktank, namelijk mevrouw C. Piepers (Samen Verder), de heer M. Wagemans (Ronduit Open, inmiddels ex-raadslid), de heer D. Jimmink (CDA), de heer A. Kierkels (D66) en mevrouw H. Glessner (Progressief Akkoord Leudal). Naast de raadsleden maakten ook burgemeester mevrouw D. Schmalschläger als raadsvoorzitter, secretaris de heer J. Geraedts en griffier de heer W. Cornelissen deel uit van de denktank.
Het presidium ging er mee akkoord dat ook zaken zoals advisering door de commissies en het opvolgen van die adviezen onderwerp van gesprek zouden kunnen zijn. De output van de werkgroep zou dan de basis kunnen vormen voor een bredere opgezette discussie met de hele raad.

De denktank heeft tot nu toe 4 keer vergaderd: op 28 maart 2023, 2 mei 2023, 25 mei 2023 en 22 augustus 2023.
Het resultaat van de vergadering van 25 mei 2023 was het besluit om in het derde kwartaal van 2023 een besloten raadsbijeenkomst ('de 2e startbijeenkomst') te beleggen in welke de gehele raad, bij wijze van proef, een politieke discussie ging voeren.
Een voorbereidingsgroepje uit de denktank, bestaande uit mevrouw Piepers en de heer Wagemans, tezamen met de burgemeester en de griffier, heeft toen op 5 juli 2023 overlegd over een mogelijk thema en over een aanpak. Dat resulteerde in de keuze voor het thema '*Transitie naar een vitaal landelijk gebied'*. Op 6 september 2023 werd over dat thema de raadsinformatiebijeenkomst gehouden, onder externe leiding van mevrouw J. Caalders uit Utrecht.
In de presidiumvergadering van 19 september 2023 bleken de ervaringen van de fractievoorzitters met de proef van 6 september 2023 flink uiteen te lopen, van *'Ik vond 't maar niks'* tot '*Ik vond 't een prima bijeenkomst*'.

De gemeentelijke interne driehoek (burgemeester – secretaris – griffier) heeft op 4 oktober 2023 + op 15 februari 2024 gesproken over hoe het verder moet of kan met de resterende en eventueel nieuwe taken en werkwijze van de denktank, daarnaast zijn (reflecterend op de raadsinformatiebijeenkomst van 6 september 2023) ideeën voor het 'anders vergaderen' de revue gepasseerd + is (reflecterend op de voorbereiding van enkele besloten commissievergaderingen sociaal) gesproken over de positie van commissieleden, niet zijnde tevens raadslid, in relatie tot geheimhouding en het kunnen kennisnemen van geheime stukken.
De vraag 'of en hoe het verder moet met de denktank' dringt zich te meer op omdat in 2023 tijdens raadsvergaderingen, presidiumvergaderingen, commissievergaderingen en raadsinformatiebijeenkomsten af en toe, als het zo uitkwam, werd gezegd '*dat moet maar worden besproken in de denktank*'. Alsof de denktank een panacee is.

De gemeentelijke interne driehoek is van mening dat <u>áls</u> politiek Leudal van mening is dat een denktank moet blijven bestaan dat dan die denktank een formele basis moet krijgen. Dat betekent in de ogen van de driehoek dat de gemeenteraad een besluit moet nemen:

- tot de instelling van een raadswerkgroep zijnde de denktank;
- over de taakopdracht aan de werkgroep;
- over de werkwijze van de werkgroep.

Het presidium heeft zich in zijn laatstgehouden vergadering van 16 april 2024 op het standpunt gesteld dat de denktank moet blijven bestaan.

Vandaar nu mijn voorliggende raadsvoorstel om het bestaan van de denktank te formaliseren. In de volgende paragraaf ga ik in op enkele aspecten van het daarover te nemen raadsbesluit.

Gemeente leudal

2. Elementen van het te nemen raadsbesluit

Instelling raadswerkgroep 'denktank'
Voorgesteld wordt om de raadswerkgroep, die 'denktank' gaat heten, niet een commissie te laten zijn zoals bedoeld in hoofdstuk V van de Gemeentewet.
Daardoor kan de denktank als een interne raadswerkgroep worden gezien die in beslotenheid, bij wijze van spreken 'met de benen op tafel', ideeën oppert en bespreekt of oplossingen aandraagt voor bepaalde aan haar voorgelegde problemen.
De denktank wordt structureel ingesteld maar er kunnen zich perioden voordoen waarin van de diensten van de denktank geen gebruik behoeft te worden gemaakt.

Taak denktank
Voorgesteld wordt om als raad, nu, de denktank twee concrete taken mee te geven en tevens te besluiten dat eventueel nieuwe taken voortaan door het presidium aan de denktank worden gegeven en eventueel door de raad via een motie vreemd aan de orde van de dag.
Door het op die wijze in te kaderen wordt voorkomen dat allerlei geledingen van de gemeentelijke (politieke, bestuurlijk en ambtelijke) organisatie gaan roepen 'graag bespreken in de denktank' zonder dat daarop politieke sturing (en prioritering) zit waardoor ook het gevaar ontstaat dat de denktank aan de slag gaat met onderwerpen die elders (commissies, presidium) thuishoren.
De twee concrete taken die op dit moment waren mee te geven aan de denktank zijn:
a. de oorspronkelijke taak die het presidium op 7 februari 2023 bedacht, namelijk 'het formuleren van de discussiepunten over de aandachtspunten die tijdens de eerste startbijeenkomst van 14 januari 2023 aan de orde zijn geweest';
b. de taak die het presidium recentelijk (op 16 april 2024) bedacht, namelijk 'hoe gaan we met ingang van de nieuwe zittingsperiode, per 1 april 2026, verder met de commissiestructuur'.

Bemensing denktank
Voorgesteld wordt om de denktank als volgt samen te stellen:
a. de burgemeester als voorzitter en lid (bij verhindering wordt zij als voorzitter waargenomen door één van de overige leden van de denktank, die zich dan daarvoor beschikbaar stelt);
b. elke fractie heeft het recht om 1 persoon als lid van de denktank aan te wijzen.
   Die persoon is raadslid (en mag zich bij verhindering laten waarnemen door een fractiegenoot of raadscommissielid).
c. de griffier en de gemeentesecretaris als adviseur.
   De griffier verricht tevens de ondersteunende taken zoals bijvoorbeeld het opstellen van een voorlopige agenda en het maken van een besluitenlijst.

Werkwijze denktank
Voorgesteld wordt om de denktank in beslotenheid te laten vergaderen maar niet in het geheim. Dit laat onverlet het bepaalde in artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht.
De adviezen, voorstellen etc. van de denktank worden door de griffier zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht van het presidium en in kopie aan de overige raadsleden.

In een reguliere presidiumvergadering legt de griffier het product van de denktank voor ter bespreking en besluitvorming.

3. Voor bespreking raadsvoorstel in vergadering commissie bestuur en middelen van 15 mei 2024

Het raadsvoorstel is voor besproken in de vergadering van de commissie bestuur en middelen van 15 mei 2024.
Zie daarover het bijgevoegde uittreksel van de besluitenlijst van die vergadering.

4. Bespreking in presidiumvergadering van agendering raadsvoorstel

In de presidiumvergadering van 21 mei 2024 is besproken of het raadsvoorstel rijp is voor agendering in de raadsvergadering van 28 mei 2024.
Het presidium besloot, ten eerste gehoord het advies van de commissie bestuur en middelen van 15 mei 2024 + ten tweede het advies van gemeentesecretaris de heer J. Geraedts in die presidiumvergadering:

a. dat het raadsvoorstel niet werd opgenomen in de voorlopige raadsagenda van 28 mei 2024 maar pas twee vergadercycli later (dus de raadsagenda van 24 september 2024, de commissie bestuur en middelen op 11 september 2024 gehoord);
b. dat het college in de gelegenheid wordt gesteld om uiterlijk op 1 september 2024 een zienswijze uit te brengen over het raadsvoorstel.

Zie daarover het bijgevoegde uittreksel van de besluitenlijst van die presidiumvergadering.

Bij het opmaken van dit raadsvoorstel had het college nog geen gebruikgemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen.

5. Voor bespreking raadsvoorstel in vergadering commissie bestuur en middelen van 11 september 2024

Hieronder treft u omkaderd de tekst van de conceptbesluitenlijst van de vergadering van de commissie bestuur en middelen van 11 september 2024 aan.

De commissie wil enkele wijzigingen aanbrengen aan het voorstel, en wenst dit via de presidiumvergadering in te brengen.

Concreet wil men bij het besluit onder punt 2, 1e bullet de mee te geven taken beperken en concreet inkaderen.
Bij punt 3 onder b: geen vervanging door commissieleden, uitsluitend door raadsleden.

De commissie geeft de gemeenteraad in overweging om het raadsvoorstel in de raadsvergadering van 24 september 2024 te bespreken, na overleg in het presidium.
Voor de videobeelden: klik hier op hyperlink, klik op “start nu” en stel onderin de monitor de tijd in op 1 uur, 42 minuten en 01 seconden.

Gemeente leudal

6. Voor bespreking raadsvoorstel in vergadering presidium 18 september 2024

Conform het verzoek van de commissie bestuur en middelen van 11 september 2024 is het raadsvoorstel van de griffier voor besproken in de vergadering van het presidium van 18 september 2024.

Het presidium besloot uiteindelijk om de griffier te verzoeken zijn raadsvoorstel op twee punten te wijzigen namelijk:

1. dat de raad wordt voorgesteld aan de raadswerkgroep slechts één taak mee te geven namelijk het vóór het zomerreces van 2025 uitbrengen van een advies aan de raad, door tussenkomst van het presidium, over hoe de gemeente met ingang van de nieuwe zittingsperiode, per 1 april 2026, verder zou kunnen gaan met de commissie-structuur. Het volbrengen van deze adviestaak dient de raad tevens te zien als een pilot; na evaluatie van die pilot in een presidiumvergadering (2e helft 2025) kan de raad daarna worden voorgesteld of en zo ja op welke wijze met het instrument 'raadswerkgroep denktank' wordt doorgegaan;
2. dat in de raadswerkgroep de leden alleen kunnen worden vervangen door andere raadsleden en niet ook door commissieleden.

7. Voorstel

Ik heb het raadsvoorstel overeenkomstig het verzoek van het presidium aangepast en ik stel uw raad voor om bij wijze van een pilot de raadswerkgroep denktank in te stellen met als enige taak het vóór het zomerreces van 2025 uitbrengen van een advies aan de raad, door tussenkomst van het presidium, over hoe de gemeente met ingang van de nieuwe zittingsperiode 2026-2030, dus per 1 april 2026, verder zou kunnen gaan met het vergaderen, al dan niet door middel van raadscommissies zoals die worden gebruikt sinds de start van de gemeente Leudal in 2007.

Heythuysen, 19 september 2024.

DE GRIFFIER VAN DE GEMEENTE LEUDAL,

Drs. W.A.L.M. Cornelissen.